

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
(A »KARVALY« című havi melléklettel együtt)
Egész évre 4 ft — kr. Negyedévre 1 ft — kr.
Fél évre 2 ft — kr. Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:
SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
KIADÓHIVATAL:
Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

Az adóprés.

— szept. 21.

Az adót a községi előljáróság hajtja be, ha ez nem képes behajtani, akkor a pénzügyigazgató állam végrehajtót küld a községre, kinek költségét az előljáróságon veszi meg, hogy miért nem hajtotta be ő az adót mind. Ez képezi nálunk az adósrótot.

A pénzügyigazgatók már július havában, mikor az aratás megindult, országszerte rendeztetik a srófot, hogy jól előkészítve legyen a szeptember havában megindítandó működésre, midőn a cséplés is nagy részben befejezve van.

Az állami végrehajtó kiküldése ugyanis, csak a megyei közigazgatási bizottságok hozzájárulásával történhetik törvény szerint. A pénzügyigazgatók országszerte úgy tesznek, hogy már július havában kéri a bizottságok hozzájárulását, a szeptemberben kiküldendő végrehajtóhoz. A bizottságok rendszeresen hozzájárulnak, azon feltétellel, hogy a pénzügyigazgató csak akkor csavarja a srófot, ha nem kellőleg esurrog az adófizetés.

Tehát szeptemberben vagyunk. A sróf készen áll országszerte. Egy intés a pénzügyigazgatóktól rohannak az állami végrehajtók a községekre. De ezen végrehajtók a községi előljárók terhére küldetvén ki, ezek, hogy megszabaduljanak a bíróságtól, természetesen, hogy minden módot felhasználnak, hogy bevegyék az adót. Megindítják tehát nyomban az exekuciót. A gazda, hogy megszabaduljon a kellemetlenségektől, szalad a piacra s adja a buzáját, a hogy veszik.

És most következik be a magyar gazdának az az állapota, hogy elől tűz, hátul víz, — nincs menekvés.

A nagy malmok, a börze, az ezekkel spekuláló bankok, melyek mind a gazda kontójára élnek, tudva az adósróf hatalmas működését, szintén lesben állanak, s a helyzet most következőleg alakul:

A mezőgazdák tömegének most milliókra menő adóösszeget kell befizetni, mert a nyári negyeddal is jóformán hátralékban vannak. Hogy a gazdák tömege a sok millióra menő adóösszeget befizethesse, szintén rengetek mennyiségű buzát

mozgósít a piacon, most egyszerre, mert a sróf már is esavarodik. A gazda fut a malmokhoz, a börze-ágensekhez, kínálja buzáját. Ezek csak az orrukat fintorgatják, mintha többé kenyérre nem is volna szükség. Pedig most sincs a buzának ára.

A gazda most egyet gondol, hogy kölcsönrel segít magán, s buzáját nem vesztegeti el az orrukat fintorgató malmok és börze-ágenseknek. A vidéki takaréktárak pénze azonban nagyon drága.

Akár a nagy kamatot fizesse akár olesón vesztegesse el buzáját, az mind egy. Talán Budapesten szereshet pénzt, hol a bankoknál 5 és fél százalék kamat jár letéti biztosításokra.

Szegény gazda későn keltél. Ezek a bankok tudják, hogy most milliókra van szüksége a gazdának. Ha ezen milliók egy részét másképpen fedezheti a gazda, az orrfintorgató malmok és börze-ágensek, s így a börze-üzlet nem lesz oly rózsás.

Hiszen a malmok legnagyobb része a bankoké. Ezeknek a börzén is megvan az illetékes részök. Egy összefont hálózat ez, mely polip módjára öleli át a gazdaközönsé-

A TISZAVIDÉK TÁRCZAJA.

Budapesti Figurák.

Irta: Maróthi János.

I

Kávéházi benszülött.

Minden kávéháznak meg van a maga benszülöttje. Ott találod őt reggel, ott találod ebéd után, de ott találod este is. Sőt a lumpok vallomása szerint éjszaka is ott van, míg a hajnal fölöslegessé nem teszi a villamos lámpák fehér fényét. Ebből kiviláglik, hogy lakása nincs, azaz, hogy inkább a kávéház a lakása, valamint a kávéház a lelke és éltető eleme. A kávé őt megtűri helyiségében és pedig azon egyszerű okból, mert ha nem is tűrné meg, még sem tudna szabadulni tőle. A pinczér is szemet huny neki, noha haszuot tőle nem vár, sőt elleukezőleg kárára van.

Sajnálkozik rajta!

Kávéházi benszülött Budapesten csak az lehet, kinek erre talentuma van. Önálló mesterség ez, vagyis inkább művészet, melyet, ha valaki ügyesen kezel, mondhatni urasau megél belőle.

A kávéházi benszülöttnek a nap folyamán, azaz reggeltől estig semmi dolga sincs a kávéházban. Unalmában a lapokat böngészi a járókelőket bámulja a nagy tükörablak mögöl és közbe-közbe bóbiskol egyet egy sötét, elhagyott sarokban. Délután rendszerint partnerül ajánlkozik hol a biliárd játékban, hol a kártya-asztalnál és ilyenkor szert tesz egy-két jó szivarra vagy összenyer egy kis aprópénzt az unatkozó nyárs polgároktól. Mert ez magától értődik, hogy a kávéházi játékokat kitűnően érti, s ha esetlegesen szemfülesebb játékosokkal kerül össze akkor is van valami módszere, mely győzelemhez segíti. Ezt a módszert ő ügyességnak nevezi, míg mi azt mondjuk rá, hogy: csalás.

Az esteli nyolcz óra, mikor a női zenekar elhelyezkedik a pódiumon, hogy egy unalmas keringővel bevezetője legyen a kávéházi életnek, — a kávéházi benszülöttnek is meg adja az időpontot, működésének meg kezdésére. Van idő, mikor kárba vész minden igyekezete és megéri a hajnal pirkadását, a nélkül, hogy malmára vizet hajtania sikerült volna. Az ily meddő éjszakát busásan behozza a rákövetkező éjszaka,

mert Budapesten miudig akad mulatni vágyó ember, műnyelven *balek*, a ki örül és megtisztelve érzi magát, ha a kávéház benszülöttje segítségére van bankóinak elpusztításában.

A kávéházi benszülött ur és urnak hirdeti magát minden szavával. És valóban avatatlan szem maga is uri-embernek látja őt és első pillanatban kész elismerni, hogy gentleman-nal van dolga. De ha véletlésgből szemügyre veszi őt és nappali világításban kerül eléje, rögtön megfogamzik fejében az ítélet s e percztől fogva tán többre becsüli a megvasalt rabot, kit a szükség hajtott törvényellenes cselekedetre, mint egy ily kávéházi, uri benszülöttet.

A kávéházi benszülött — dacára uri hajlamainak — egy azon szimpatiaival közeledik munkás-ember vagy uri-ember felé. A fő csupán az, hogy költsékesi vágyat fedezzen fel bennük.

A mint a zenekar eljátszotta a nyitányt máris feltűnik itt-ott egy-egy vendég, kinek a szeme elárulja; hogy mulatós kedve legyen. A kávéházi benszülött akkor már kezdi kivetni hálóját és valami uton módon

get. Hát, hogy képzelheti a gazda, hogy ő a bankoknál nyer segílyt, hogy ne legyen kényszerülve a börze-ágensek és malmok járszalagán támolyogni!

Ezek a bankok egyszerűen becsapják orra előtt az ajtót, úgy, hogy szeptemberre felemelik a kamatlábat 6 forintra. Tessék a gazdának kamatban elfizetni azt, a mit a buza árán nyerni szeretne. Ez az üzlet elől tűz, hátul víz. Elöl az adó szól, hátul a most felemelt kamat. Nincs menekvés.

Ime a gazdának állapota ilyen, a szeptemberi adósróf működése idejében.

E mellett megindult az adósróf működése más teren is. Az ország nagy részében most folyik a fogyasztási adók bérletének országos licitációja. A regalé- és fogyasztási adóbérlők és város hajszája a budai pénzügyi palótában napirenden van.

A sajtó az utóbbi időben nagy zajt esapott abból, hogy az adóbevételek apadnak. Nohát majd segít ezen a pénzügyminiszter. Egyszerűen 10—30 százalékkal felemeli mindenütt a fogyasztási adóbérlést, s ezzel helyreüti a papiroson mutatkozó hiányt. A bérlők azután hajszolják be a felemelt bérösszeget a fogyasztó közönségen, melynek tulnyomó része ismét csak a gazda.

Nesze neked gazda őszi ajándékul: Felemelt kamatláb kölesneidre, hatalmas sróf egyenes és fogyasztási adóidra, buzádra pedig 5 forintos ár.

Jogos kérdések.

Nem vagyunk kétségben a felől, hogy közoktatási kérdéseket a magyar sajtóban behatóan tárgyalni, ez idő szerint legalább, nem valami nyereséges vállalat. Hisz nálunk annyira álmosszokott lenni e fajta közleményekkel szemben a közvéleménynek napi-sajtóinkban lüktető része, hogy az ilyenü kísérletek alig biztatnak több eredményre, mint az a kedélyes foglalkozás, mely borsószemeknek függélyes falon való megrögzítésével tölti az időt.

No, de mindegy, tegyünk próbát újra.

Ha száz borsószem közül mind a száz lehull is a fal mégis csak kopik valamicskét vele és ez már magában véve némi kis nyereség. Ezt a falat: a tágasabb értelemben vett közvéleménynek, az iskolai és tanügyi kérdések iránt rendszerint tanusítani szokott közönnyösségét addig kell ostromolni míg helyéből ki nem mozdul, míg le nem omlik teljesen. Mig ez meg nem történik és szerepvivő körökben is folyvást tarthatja magát, az az avatag gen-triszagu felfogás, hogy az iskola csak olyan ötödik kerék az állam szekerében: addig ott lehet a mi ugynevezett „nagy hatalmi állásunk;“ fitogtathatjuk kulturánkat még nagyobb hangon, mint eddig beszélhetünk, irhatunk liberálistmusról akár méterszámra dicsekedhetünk alkotmányosságunkal ország-világ szerte, mindez nem fog bennünket tartósan megmenthetni, mert Magyarországból nem lesz Magyarország a szó igaz értelmében mindaddig, míg az iskolát, a tanügyet fontosságához mérten, komolyan nem méltányolja, érdeme szerint meg nem becsüli.

A nyugat művelt nemzetei rég megbizonyosodtak már arról, hogy az állam biztonságának legszilárdabb tényezője maga az iskola, s hogy ennél fogva a közoktatás ügye elsőrendű közügy, melyet féltékenyen ellenőrizni nemcsak minden polgárnak elvitázhatlan joga, de legszorosabb köte-

lessége. Ez a jog- és kötelességérzet ott mindegy vérebe megy át a polgároknak; s megteremtette nálok azt a nemes önértetek, melyet csak az önsorsuk felett saját erejükkel rendelkező nemzeteknek adhat meg a gondviselés.

Van-e minállunk, hogy úgy szóljunk: tanügyi közvélemény? Más szavakkal: áthatotta-e már társadalmunkat a tanügyi kérdések iránt való érdeklődés annyira, hogy e kérdéseket ne csak a szaklapok, de napi sajtó hasábjain is folyvást figyelemmel kísérni, felszinen tartani tudná és akarná? Át érezte-e már nálunk a társadalmom, hogy nemzeti fenntartásunk legbiztosabb zálogát — az iskolában kell keresnie? A magyar választó polgárságnak sok ezredrésze nem törődik a tanügyi munkáin kívül választások idején azzal, hogy képviselőjelöltje hogyan gondolkodik az iskola, általában a közoktatás kérdéseiről? A felekezeti és községi iskolaszékeknek ugyan hány százaléka az ebben az országban, mely letett esküjéhez hiven kifogástalanul s valódi szakértelemmel teljesíti ebbeli kötelességét? Bizony jó, hogy erről nem készül statisztikánk, nem kell legalább pirulnunk a számok hatalma előtt.

De magok az állami gondnokságok, a tanfelügyelőségek, a mindenféle igazgató, kormányzó, felügyelő és tudja Isten, hányféle tanácsok, választmányok és bizottságok, a sokféle igazgató- és főigazgatóságok, felügyelőségek stb., vajon megfelelnek-e mindenben feladatuknak, a rájuk bízott fontos érdekek lelkiismeretes istápolásával? Vajha úgy lenne, igazán! És azután közoktatásügy kormányzó hatósága; maga a közoktatásügyi miniszterium eddigi egész szervezete, működése, személyzetének főben és tagokban az értelem, a rátermettség szempontjából való mérlegelése és a mi legfontosabb: e tárcának más tárczához képest a mostohaságig menő sovány javadalmazása, nem adott-e okot a kiegyezés óta foly-

annak az asztalához férközik, kit magának veleszületett tehetséggel kiszemelt.

Bemutatáskor rendszerint hangzatos cizmeket használ, mert imponálni akar velük.

„Kis- és nagyhalmi Kis Jenő.“

Azután lassan rendszeresen hozzáfog a nőgáthoz, hogy áldozata italokat rendeljen, miközben nem szűnik meg szellemeskedni, boumot-kat gyártani és hizelegni. Természetesen ő tölt s ő unszolja ivásra örökös kocintásával a baleket.

Többször ártatlan játékkal áll elő, tesszem azt gyufaszálak húzgálásával, melyet tisztán időtöltésből ajánl fel, de az érdekesség szempontjából pénzbeli fogadásokkal köti össze. Az ártatlannak mondott játék fortélyát jól érti s így nem csoda, ha mindig ő szipri be a tételt, mi közben mosolyogva szól:

— Sajnálom, hogy felajánlottam a játékot. Szinte restelem ezt a kutya szerencsét!

Az áldozatot reggel felé elázott állapotban hazaküldi. Utolsó fogással azonban el nem felejt kis összeget tőle kölcsönvéenni, azon tetu barátság alapján, mely az éjszaka támadt közöttük. Persze arra szá-

mit, hogy józan eszével az majd nem emlékszik vissza e csekély „baráti sziveségre.“

Mikor ismét egyedül van, az elért eredményt kezdi latolgatni. Örömmel tapasztalja, hogy egy kis pénzszag áramlik ki zsebéből, valamint mosolyt hoz ajkára az is, hogy jól lakott s sokat ivott.

A kávéházban mindenki örül annak, ha a benszülött jó fogást csinált. — Örül a kávé, mert helyiségének ez az élőködője ilyenkor eltűnik a kávéházból, örül a főpinczér, mivel sikertelen esték alkalmával tiz-tizenöt császárszemléjét pusztítja el és örökösen pinczér! után kiabál.

— Hozzon már egy pohár vizet! — Teszi aztán hozzá, még pedig oly arrogáns, parancsoló hangon, mintha legalább is a pezsgő fogyasztó publikum közzé tartoznék.

A kávéházi benszülött szerencsésének a fehérbe öltözött női zenekar is örveud, mert hiszen ily alkalommal békében maradnak részéről és nem háborgatja őket turnetelen szerelmi vallomásokkal, melyekben még az e fajta fohászok sem szokatlanok:

— Amanda nagysád! Fizessen egy fehér kávé habbal!

A kávéházi benszülött, hogy egy hozzá

illő, de nem éppen irodalmi hasonlattal éljek, olyan, mint a poloska. Szentelen, másokon élőködik és nem használ ellene semmiféle Tirgram avagy Zacherlin.

Tűrnünk kell őt!

II.

A pillangó.

Még a leghitványabb diák-gyerek is tud annyit az állattanból, hogy a pillangó szereti megdézsmálni az ártatlan és védtelen virágokat. Sorra veszi a rét valamennyi bimbóját és nyíló virágját, s ha már megszette magát tőlük, elégedetten huzza meg magát egy levélke alatt.

A budapesti pillangó is szakasztott ily jelemtelen vonásokkal dicsekszik.

Ez a speciális faj azonban nincs meghatározva, nincs leírva semmiféle természetrajzi könyvben, így hát eugedtessek meg nekem, hogy tapasztalataim alapján elmondhassak egyet-mást felőlük.

A budapesti pillangó abban különbözik a hernyóból fejlődő pillangótól, hogy nincsenek szárnyai, valamint hogy szoknyában, még pedig elegáns toaletten jár-ke. Különböző osztályokba sorozható. A közönsé-

tonos panasza, keserü elégtelenségre?

Hát vajjon a tanügy közvetlen munkásaiban, a nép-, közép- és főiskolai tanerők tekintélyes seregében meg volt-e mindenkor és meg van-e ma is kellő arányokban a lelkesedésnek, a valódi hivatásnak az a foka, az a mérve, a mely nélkül a tanító olyan, a milyen hivatalnokoknak ugyan beválhatik, de tanító és nevelő a szó igaz értelmében sohasem lehet? Csak tegyük szívünkre a kezünket, uraim, s úgy feleljünk erre.

És végül megadtuk-e már mindennütt a nép- és középiskola munkásainak a nélkülözhetetlen anyagi biztosítékot, melyet úgy hívnak; hogy: tisztességes kenyér? s a mely nélkül üres szavá lesz szánkban az ige, mert meghal maga a Herkules is, ha enni nem adnak neki.

Bizony, bizony ne próbáljunk e kérdéssel szemben valami nagyon mosakodni, — mert itt a mosakodás nem lesz egyéb, mint a legkeményebb önvád.

De ne folytassuk most tovább ez önkérdézősködést. Elég abból ezuttal ennyi.

A mondotakból, úgy hisszük, bőven kitűnik, hogy a közoktatásügy mi nálunk még nagyon messze van attól, hogy a nemzet minden rétegét áthatva, egy valódi művelt, modern állam keretében irányadólag éreztethesse államfenntartó erejét más szerencsésebb államokkal a versenyt sikerrel kiállhassa. De, hogy ne legyen olyan messze, s versenyképessége tovább fokozódjék, ez egészen rajtunk áll, teljesen tőlünk függ.

Kétségkívül sok, nagyon sok, a mi bajunk ezen a téren is. De mindez ne aggaszson. Csak keressük a bajok forrását ott, a hol kell, s ha megtaláltuk, ne ijedjünk vissza a gyógyszerőtől, ha keserü, ha drága is.

ges faj csak is gázlámpák világánál mutatkozik és alantas lényében oly kevés megfigyelni való tulajdonság lakozik, hogy vele bővebben foglalkozni nem érdemes. A mi különben is a rendőrség ügy körébe vág.

Vannak aztán magasabb igényekkel és — ideig öräig — fogattal bíró pillangók is itt Budapesten, a melyekről, azaz pardon... A kikeről annyival is inkább jó lesz megemlékezni, miután tanulságos következtetésekre adnak nekünk alkalmat.

Ezek a pillangók arról nevezetesen, hogy csápjaik vannak, mikké alaposan és könyörtelenül kiszívják a nekik nyíló virágok kelyhét. E virágok többnyire bankárok, szalmaözvegy urak, huszár önkéntesek, gyanus pénzből élő magánzók, vagy bármiféle más emberek, csak az a fő tulajdonságuk meglegyen, hogy kelyhük illetve pénztárcájuk duzzadt állapotban mutatkozzék.

Ezek a pillangók ott találhatók a turfón, a színházak páholyában, előkelő vendéglők chambre-separéiben, hangversenyen, jótékonysági ünnepélyen, virág-korzón, athléta-versenyen, szóval mindenütt és éppen ott, hol — semmi keresni valójuk sincsen. Bebocsátást nyernek mindenféle nyilvános

Ujdonságok.

— **A király Zentán.** A király megérkezése napját megelőzőleg f. hó 18-án a délutáni vonattal érkezett Császka György kalocsai érsek Zentára, Városi Gyula oldal-kanonok és Zundl érseket titkár kíséretében. A pályaudvaron a városi polgár mester vezetése alatt küldöttség fogadta, a tüzoltó század pedig sorfalat állott. A Perronn a zenekar a vonat berobogásánál a himnuszot játszotta. Ugyan ezzel a vonattal érkeztek meg Opáics German újvidéki görög-keleti szerb püspök, Beck tábor szernagy, Würthtenberg és Kotz altábornagyok, Weisz, Siebert és Latscher vezérőrnagyok, kik a gyakorlatoknál a döntőki tisztet viselték. Pénteken a reggeli vonattal érkezett József főherczeg a houvédség főparancs. és Windischgrätz tábornagy. A király szombaton reggel 7 órakor érkezett meg Zentára. A fejedelmi pompával feldiszipert Perronn a városi tanács, a képviselő-testület, a vármegyei- és városi törvényhatóságok kiküldöttjei és Császka György kalocsai érsek vezetése mellett az egyházmegyei főpapság volt jelen, a vármegyei főispán üdvözölte a királyt rövid szavakban, ki azonnal a hadgyakorlatok megtekintésére indult. Viszszajöve, a magas vendégek tiszteletére ő felsége hadiszállásán 60 teritékű udvari ebéd volt. A délutáni folyamán megtekintette a király, a műkertészeti országos egyesületnek kiállítását, a történelmi nevezetességű Eugen-szigetet, hol a csata-émlék már felállított és este a Tisza parton rendezett tűzijátékot. A széles aszfalt-járdákkal szegélyezett kövezett utak és a kitűnően berendezett elektromos világítás nagyvárosi jellege mellett meglepő a mintaszerű tisztaság, mely a sajátlagos talajviszonyok mellett is mindenütt észlelhető volt. A házakat sűrű zászlóerdő borította, legtöbbször homlokzatán ő felsége díszes virággillandokba szőtt olajfestésű arczképe volt látható szomszédságában a fenyőágak közé ékelt hatalmas országczimerekkel. A fákról gazdag redőkben futottak le az apró zászlokkal és virágokkal ékesített nemzetiszínű draperiák. Ragyogó képet nyújt az egész főteret átölelő városháza épületének főbejárata, melyet bordóbarsony övezett körül, csucsán a ékes

kivitelü szent koronával. Ezen épületben mely közvetlen a király lakásául szolgáló Eugen herczeg szálló mellett fekszik, volt elhelyezve a gyakorlatok fővezetősége. A hadgyakorlatoknak igen érdekes mozzanatai voltak: hidverés a Tiszán és ugyanitt végbemenő usztatások, melyek meglepő sikerrel végződtek. Este 9 órakor Szegeden át a király Kolozsvárra utazott.

— **A polgári házasság megkötési helyül szolgáló helyiség e hét folyamán teljesen elkészült, ott diszlik bejárata a város-házi bejárat és Futó ház között. Ajtajára köríves czimtábla van függesztve, melyen a következő szavak olvashatók: "Magyar Királyi Anyakönyvvezető Hivatal." Hivatalos órák: hétköznap d. e. 9—11-ig, d. u. 3—5-ig, vasár- és ünnepnapon d. e. 9—11-ig. A polgári anyakönyvvezetői hivatal már október 1-én megkezdte működését, de az első polgári esketés okt. 18-ánál előbb nem történhetik, csak kivételes esetben, akkor t. i. ha valakinek különös oka volna sürgősen felvenni azokat a bizonyos rózsalánczokat, az alispánhoz fordulhat, ki mint a törvényhatóság első tagja, felmentheti a kihirdetés alól. A törvény ugyavis 14 napi kihirdetés időt ír elő; a kihirdetés és a megkötés közé pedig még 3 napnak kell közbe esnie, úgy, hogy, ha valakit mindjárt okt. 1-én kihirdetnek, legjobb esetben is csak 18-án esküdhet meg. Ez a nap pedig az idén véletlenül (az omiozus) péntek, s így csak egy kissé kell babonásnak lenni valakinek, hogy akkor se, hanem csak 19-én esküdjék.**

— **Népfelkelők jelentkezése.** Csongrád város katonai ügyosztálya fölhívja mindazokat a katonailag kiképzett 1863—53-ban született népfelkelőket, kik a közöshadsergekben, haditengerészeknél, honvédségűél és ezek póttartalékában vagy a csendőrségűél szolgáltak, továbbá azokat a katonailag ki nem képzett népfelkelőket, a kik rózsaszínű népfelkelési ajándati lappal vannak ellátva, hogy 1895. év október havában büntetés terhe alatt jelentkezzenek személyesen vagy írásban a város köz. házánál a népfelkelési ügyosztályban. A személyes jelentkezéshez a felkelők hozzák el népfelkelési igazolványi könyvüket vagy ha ez nincs, egyéb katonai okmányukat vagy elbocsátólevél, kilépési bizonyítvány, ajándati lapot az írásban jelentkezőknek ezeket csatolni kell. Írásbelileg jelentkezhetnek: a népfelkelésre kötelezett tisztjelöltek, papok és papjelöltek, ha kötelesek a jelentkezésre, az állandó katonai vagy honvéd intézetknél tényleg alkalmazott valamennyi jelentkezésre kötelezett személyzet, az állami és közigazgatási tisztviselők, hivatalszolgák

helyre, a hol aztán összekeverednek, sőt egyenrangusítottak uri hölgyekkel.

Ugyan miért?

Talán mivel ruhájuk a Worth műhelyéből került ki? Talán mivel valódi gyémánt boutonok csillognak füleikben?...

Éppen az teszi őket járatlanok előtt felismerhetetlenné, hogy izlésesen tudnak öltözködni s van annyi tapintatuk, miszerint idegenek előtt diszkrét, magabazárt magaviseletet tanusítanak.

Közös nélkülözhetetlen tulajdonságuk, melynek hiányával bizony mocsárba sülyedhetnének, — a testi szépség. Ez a természetből örökölt tulajdonság adja meg nekik kényelmes és fényűző életmódjukat, valamint az azt muló idővel elveszítik, öregségükre ismét visszazármaznak abba a légkörbe, a honnan kiindultak valaha. A budapesti terézvárosi templomnál koldul egy vén asszony, ki sokat beszélhetne erről, mert egyike volt a hatvas évek legszebb pillangóinak, s a ki módott nyújtott neki a gondtalan élethez, Magyarország egy nagy államférfia volt, kinek most tervezik felállítani szobrát.

A megéltetés szükségessége azóban

kevésbé szép, de annál inkább vállalkozó nőket is felsegit a pillangói magaslatra. Ha egy ily nőt a maga valódiságában van alkalmunk láthatni, vissza borzadunk az arcza sápadtságától, alaktalanságától, szep-lőitől stb. De vegyük szemügyre őt akkor, ha azt ő maga is kívánja, úgy készséggel hajlunk meg elegáns megjelenése előtt, vagyis inkább azon százféle modern szépítő szerrek előtt melyek segítségével egy óralefolyása alatt megfoghatlan metamorfózis alá jött.

Ezer szerencse, hogy a testi hiányok pár forint ára patikaszerrel kipótolhatók. De bezzeg lelki tulajdonságaikat és képességeiket nincs az a csodaszor, mely kicsiszolná és értékessé tevé. Azért a pillangó szörnyen óvakodik attól, hogy valakivel komoly beszélgetésbe kezdjen és inkább hideg zárkózott szépségével kíván hatni. Nincs fogalma irodalomról, művészetről, megakad a történelemben, földrajzban, de sőt még a levélirástól is őrizkedik, mert szarkaláb-szerű firkája, gyerekes stilusa elrontaná mind azt a jó benyomást, melyet esetleges szépsége és uri hölgyektől ellesett mozdulatai s megjelenése bennük keltettek.

(Folyt. köv.)

stb., a tengeren vagy külföldön utazók, a betegek, ha orvosi bizonyítvánnyal igazolják és a fogva levő népfölkelők. Az írásbeli jelentkezéshez a katonai ügyosztálynál „Jelentkező lap” kapható. A felülvizsgálat utján idő előtt elbocsátott népfölkelés kötelekébe tartozók, ha rózsaszínű ajánlati lappal ellátva nincsenek, nem kötelesek jelentkezni. A jelentkezések részletes sorrendjét a katonai ügyosztály falragaszokon közli.

— **Nagy tűz** pusztított f. hó 16-án a „Két-ág” utcában. Elhamvadt *Dragon* János háza teljesen, a mi nem is csoda, mert viz, — dacára annak, hogy a „zabolatlan” Tiszsa partján lakunk — soha sincs. A tűzoltóság is rosszul van kiképezve és szervezve. Sipolással és kiabálással akarja a tüzet localizálni. A parancsok özönétől pedig még oly csoda nem történt, hogy elaludt volna a tűz; s hihetőleg ily csoda nem fog történni soha. . . Tűzoltóink, ha tűz van, — hát először a barna arany színű aranyruhákat öltik magukra, csak aztán futnak a tűz localizálására. Ez így nincs rendjén. Ha már alakult tűzoltó-egyesület, hát ne parádézzék, hanem első sorban ösmerje meg, tudja és teljesítse kötelességét. — Igen is! A városházán pedig tartásuk az előfogatokot készen; ne pedig égető szükség esetén fussanak ide-oda, fűhöz fához két gébéért. — Hja nálunk ez így divat: „gyorsaság, pontosság, nem — boszorkányság” . . .

— **A budapesti önkéntes tűzoltó-testület** a napokban küldte le *Uprai* Albert önk. tűzoltó-parancsnoknak, az országos tűzoltószaktaufolyamon nyert, tűzoltó tiszti képesítési bizonyítványát. A képesítést nyert tűzoltó parancsnok ur valószínűleg nagy szolgálatokat fog tenni önk. tűzoltó-egyesületünkönél, melynek nagy szüksége van az ily szakképzett tagokra.

— **A városi népkertben** 4000 frt befektetéssel létesítendő helyiség ügyében akként határozott a tanácsülés, hogy tekintve az ideai költségvetés túlterheltségét, a bérlő ebbeli kívánságának nem tesz eleget. Mint értesülünk ez ügyben újabb kérvényt fog *Szlávik* János bérlő a tanács elé terjeszteni; melyhez a létesítendő helyiség tervrajzát, nemkülömben a költségek hounét leendő beszerzésére is javaslatot kíván tenni.

— **Cselédszökevények ügye.** A m. kir. belügyminiszter a csendőrségi számadások alapján körrendeletet bocsátott ki, hogy jövőben a gazdák kívánságára visszavezetett cselédek után felmerülő költségek ne az állam terhére irassanak, hanem az illető gazdák által fizetessenek meg, kiknek azután jogukban áll az így fizetett összeget a cseléd vagy munkás béréből levonni.

— **Látványosságok.** Nem ritka dolog városunkban a verekedés. Másutt is vannak nézet eltérések, családi és nem családi viszálykodások, félreértések, de a tettelegesség talán még sem oly gyakori mint nálunk. Ezelőtt leginkább új borra szokták a nézeteltéréseket furkos botokkal egyengetni, most akár-mikor gyakori ilyesmi. Azt gondolná az ember, hogy a műveltség terjedésével fogy a meggondolatlanság, a hirtelen harag s az élet küzdelmek közepett csökken a duhajkodási vágy, a hæv. S még sincs így tényleg. Itt egy legújabb példa. Busan, belicizált állapotban ült temető-utcai lakása előtt e hó 17-én *Dobai* András asztalos mester. Az illuminált állapotban lévő „mester” az arra járó-kelők mindegyikére tett valami megjegyzést. A járó-kelők egyike *Náfrádi* Illés nem vette tréfára a *Dobai* nem ép hízogó megjegyzését s éktelen szitkok közt vette magát ellenfelére, kit a földre tepert s egy szöges papucsral úgy agyafőbe vert, hogy arczán örökre ott fognak maradni a papucs nyomai.

— **Magas borárak.** Szokatlanul korán és feltűnő élénken indult meg ez idén a mustvétel iránt a kereslet. A mire még nem volt eset, a borkereskedők már foglalozták az ideai termés levét és pedig hallatlan magas árákon. A mint értesüléseinket nyertük, a must hektó-literjeért 15—16 frtot adnak már is, sőt még ezen is fölül. Hogy hol éri el ez maximumát, alig tudjuk el képzelni is, akkor, a midőn ugy Olasz- mint Franciaországban, melyek tudvalevőleg Európa első s legnagyobb bortermő államai, a jelen évi termés oly gyenge, hogy nem kivételre lehet számítani, hanem bevételre lesz szükség.

— **Rosz hete volt** a múlt héten a „Csongrádi Közlöny” felelős szerkesztőjének *Hegyi* Antalnak. Alig mulik hét a nélkül, hogy valamely bíróság marasztaló ítéletet ne közölne *Hegyi* Antallal. A legtöbb esetben vádlottként szereplő *Hegyi* Antal a marasztaló ítéleteket galamb szelidséggel veszi tudomásul s tesz eleget a bíróságoknak. A múlt hét azonban átkozott rossz hét volt. Ugyanis két ítéletet közöltek a múlt hét folyamán *Hegyi* Antallal s mind a kettőben megbírságotlaltatt. Az egyik ítéletet a szegedi kir. büntető törvényszék mondotta ki; a Hoffmann Adolf és Mähr Kázmér szentesi lakosok által *Hegyi* Antal ellen indított becsület sértési perben; *alperest* 20 frt pénzbüntetés, nemkülömben az okozott költségek megfizetésében marasztalta. A másik, szintén marasztaló ítéletet a szegedi kir. törvényszék, mint sajtóbírószág hirdette ki s *Hegyi* Antal sajtórendőri vétség elkövetéseért 200 forint pénzbírságban marasztalta el. Ezek feletti elkeseredésében a „Csongrádi Közlöny” múlt vasárnap megjelent számában, oly formán öti ki *Hegyi* Antal szívének jobb érzelmeit; mintha legalább is *Szilber* János okozta volna — mindkét esetben — megbírságotlaltását. Savanyu humorral vegyítve mondja el cikkében, hogy *Szilber* János is beperelte őt 12 frt és járulékaikért a helybeli kir. járásbírószágnál. No, de ő sem fog adós maradni lapunk felelős szerkesztőjének, hanem be perli őt — a *soha nem adott* — 375 frtért. Hamiskás szólások idézetével, még azt is igazolni akarja *Hegyi* Antal, hogy rosszul választott lapunk szerkesztője, midőn a kiadásában megjelenő lap szerkesztését átvette. Igaz, hogy nem valami hálás foglalkozás városunkban a hírlapírás, de *Hegyi* Antal ebbeli aggodalmát még sem osztjuk. Kár tehát neki velünk foglalkozni. Fordítsa inkább kevés szabadidejét a *hözzeágens és könyvnyomdai teendők* elsajátítására. Mert, lehet valaki a *mispénz kezeles* terén szakfőru a nélkül, hogy a *liszt és nyomdai* üzletek vezetéséhez jártassága lenne. Ajánljuk tehát a „Csongrádi Közlöny” t. szerkesztőjének, hogy igyekezzék inkább a *liszt üzlet, na meg a nyomdai üzlet* vezetését elsajátítani, mivel így csak saját (?) szavait idézhetjük neki: „A ki nem tud arabusul, az ne beszéljen arabusul.”

— **Hajza.** A „Közégi párt” múlt vasárnap tartotta szervezkedési értekezletét a „Pannonia” szállóban. Ezen értekezlet egyhangulag ki mondta a párt újbóli szervezkedését. Tehát a múlt országgyűlési képviselő választás alkalmával, oly csuf vereséget szenvedett „Közégi párt”, újból akcióba lép. Ide mutat legalább az elnökség által kibocsátott meghívó, melyel a gárda szét ugrasztot tagjait újból együvé igyekszik csoportosítani. A párt hívekhez juttatott meghívó a következő: „*Meghívó.* F. év szeptember hó 15-én tartott értekezletünkben egyhangulag nyilvánulván polgártársaink azon óhajta, melynél fogva a már elvisehelhetlenné vált közégi birtokossági nehéz állapotok jobbra fordítása érdekében támadot egyesületünk, a czélunk megfelelőleg szerveztessék, hogy a legfőbb bajok orvoslására kívánt lépéseket megtehessek: Felkérjük, miszerint pártunk szervezkedése ügyében a „Pannonia” vendéglő termében

folyó év szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor tartandó gyűlésen megjelenni sziveskedjék. Csongrád, 1895. szeptember hó. *Piroska* István értekezlet elnök. *Eder* János értekezlet elnök. „Közégi párt” vezérferfi szintén a hajdani vezérferfiak lesznek, azt mondauunk sem kell. S így még csak halvány reményeket sem fűzhetünk ahhoz, hogy a „Közégi párt” ezen újbóli fellépése, újabb verességgel nem végződik. — A Hock párt, melynek annak idején hangzatos ígérésekkel sikerült teljes bizalmát megnyerni a választók nagy többségének; ma már teljesen lelte fénykorát. A választó polgárság belátta azt, hogy azon fennhangoztatott ígéreteknek egyike sem ment át a megvalósulás stádiumába. A megcsalott polgárság, visszavonulva várja a visszafizetés óráját. A párt iránt tanusított bizalom nem csak, hogy megingott, de végkép meg is szűnt. A megbizhatlanság folytán elvesztett polgárság támogatására többé nem számíthatván méltán el mondhatjuk a Hock pártra, hogy „*Eljéteztad már játékodat kedves gyermek, korán játéztad el.*” A közlegő országgyűlési képviselő választáskor, csak oly párt biztosíthat magának városunkban győzelmet, melynek ugy vezetősége, mint jelöltje, nem a régi fertőzött légkört szívta magába, s nem anyagi haszon hanem tiszta meggyőződés vezérli, lelkében nem pusztá ígéretek, hanem tett erő és akarat-vágygyal lép akcióba. Hogy egy ily párt támogatására tartsa fenn választó polgárságunk legszentebb jogát, arra már minden választó polgárt betanítottak, a mai zilált viszonyok. Ezek tudatában ugy az egyik, mint a másik akcióba lépett párt édesgetésére, csak azon nagyon is találó közmondást használhatja a választó polgárság: „ismerlek szép maszok” „te tizenkilencz a másik egy hujjával husz!”

— **Lapunk mai számában** a Magyar leszámítoló- és pénzbevaltó bank ajánlja bizományi szolgálatait a gazdasági gabona-kereskedő közönségnek. Mi immár ismergettük e bank ügyosztályának üdvös intézményét és jó szolgálatot vélünk tenni, megyénk gazda és kereskedő közönségének, ha figyelmét a bank mai számunkban foglalt hirdetemnyre is felhívjuk.

— **„Ezt a szerelem tevé!”** Egy szer egy vidéki városban élt egy szép asszony s szomszédja is, ki szerelmével megperzselte a szép asszony szívét. Egy ideig ideális volt a szerelem, hanem később már a csókok czuppanása áthalatszott a szomszédba. Itt aztán a fejek összebujtak, a rossz nyelvek sugdosni kezdtek, sőt némely remszemek a gólya keleplését is hallani vélték. A férj nagyszabásu papucsban lépdelt és nézett a hólba . . . Hol lehet az asszony a ki neki ezt dalolta:

*A férfi, a férfi, a férfi mind hamis,
Az asszony, az asszony: van köztük csalfa is;
A lányok sem különbek: magamról tudom,
Mert én is a férfi fejét — bolondítottam!
Hej! A szegény férj fejét is elbolondították!
„Este van, este van, kiki nuugalomba”,*

csak az asszony nem nyugszik még . . . Sötét tervvel indult a férj utnak, keresve hités társát. Halk suttogás az éji sötétben. A férj megáll, s benéz mint Szent Péter, egykor az ablakon és mit látott? Ölélo karok között pihen a csábító a szép asszony keblén. A férj szarvaktól terhesen, tajtékoz dühvel a turbékoló gerle párta tör. Általános meglepetés. Don Juan felugrik, de visszahökken. A férj beüti vasmarokkal az ablakot, keze vértől elboritva, „szive vér-

zik, szive fáj . . . A csábitó szörnyen elveri a férjét, az asszony hazamegy, elpirul.

Folytatás a törvénytörvénykészenél.

— **Hirt adunk** annak idején arról, hogy Hatvani Mártont ki (ittas állapotban volt) Máté Márton városi rendőr, Csömör János, Lakatos János és Balogh János cigány zenészek, éjnek idején a fő-utcán megtámadták, száját betömtek s zsebéből 1131 frtot el rabolták. Ez ügyben a szegedi kir. büntető bíróság f. hó 20-án hirdette ki az ítéletet, melyben Máté Mártont 3 évi, Csömör Jánost és Lakatos Jánost 2-2 évi, Balogh Jánost pedig 1 évi fegyházra ítélte.

— **Millenniumi hírek.** Magyarország a millennium idejére. A kiállítás igazgatósága megbizta a sajtó-osztályt egy oly könyv összeállításával, mely Magyarország kulturális és gazdasági viszonyait ismertesse. A nyolcz ives könyv már megjelent és pedig egyidejűleg magyar, német francia és angol nyelven. A könyv a külföld tájékozására szolgál, mely élénk érdeklődést tanúsít az ezredéves kiállítás s evvel kapcsolatban a magyar viszonyok iránt. — **A kiállítási terület** immár erős fakerítés veszi körül. Az ácsok e napokban fejezték be gondos munkálatokat és most csak a festési munka van hátra. A kerítés sárgásbarna színt fog nyerni, a mely színből azonban keveset fogunk láthatni, miután elejétől végig hirdetési táblákkal lesz el takarva. — **A pusztaeszeri csarnok** építéséhez már hozzáfogtak a kiállítás területén. Ez az empirizálású csarnok egy alacsony dombon fog állni, mely dombot abból a földből emelik, a melyen a honszerző magyarok első országgyűlésüket tartották. A pavillonban emléktárgyakat fognak árúsítani, melyekben pusztaeszeri föld lesz elhelyezve. — **Kövezetvámmentesség a kiállításon.** Budapest főváros közgyűlése a kereskedelmi miniszter leiratához képest megszavazta a teljes kövezetvámmentességet az ezredéves kiállításra érkező tárgyakra vonatkozólag. A kövezetvámmentesség nemcsak a kiállítás szárnyvasutakon közvetlenül szállított tárgyakat illeti, hanem a hajón érkező kiállítási szállítmányokat is, a mennyiben azokat a m. kir. államvasutak szállítják át a kiállítás területére. E küldeményeken a következő jelzés szükségeltetik: „A kiállítási-bizottsághoz való továbbítás céljából.“ — **Régi üzlet berendezések.** A kiállítás kereskedelmi csoportjának bizottsága felkéri a régi üzlet berendezések birtokosait, sziveskedjenek azokat a csoport rendelkezésére bocsátani s ezt a kiállítás igazgatóságának bejelenteni. — **A kiállítás debreczeni csárdáját,** mely a kiállítás falujának területén néhány napja teljesen felépült, e hó 15-én nagy ünnepélyességgel, cigányzene mellett megnyitották. Nagy közönség részvétele mellett, este közös vacsora fejezte be a megnyitási ünnepet. — **A kiállítás magán pavillónjai.** Az ezredéves kiállítás hivatalos épületei lassan-lassan befejeződnek s így hozzá foghatnak a magán csarnokok építéséhez. Ezek között a kőolaj-finomító-gyár, a Haggenmacher-féle sörcsarnok s a Steuner-féle kávéház érdemelnek említést. — **A hadsereg a kiállításon.** A közös-hadseregnek, a honvédségnek és a hadi-tengerészetnek a jövő évi kiállításon tizennyolcz csarnoka lesz s ezek már mind annyira igénybe vannak véve, hogy a hadsereg felszerelt vasuti kocsijai számára nincsen hely és ez okból e kocsik a közlekedési csarnokba jönnek. A betegszállító és konyha kocsik a magyar államvasutak gép-gyárában épült s a budapesti hadtestparancsnokság szerelteti föl. A kiállítás már ki is jelölték a két érdekes vasutivaggon számára a területet.

— **RÖVID HIREK.** Kossuth Lajos születés napja. E hó 19-ikén 94-ik évfordulója volt Kossuth Lajos születés napjának. A függetlenségi és 48-as pártkörök országsszerte ünnepelték a nevezetes évfordulót. Mint értesülünk, a helybeli 48-as Népkör az okon halasztotta el ez évben az évforduló ünnepelését, hogy a kör elnöke Hegyi Antal, a főszolgabírói hivatal áthelyezésével van elfoglalva. — **Fényesen** díszített terem várja ma este a bál-látogató közönséget a „Pannonia“ szállóban. Ma este 8 órakor veszi kezdetét az iparos ifjuság ujoncz tagjai által rendezendő tánczvigalom. Az ügybuzgó és áldozatkész rendezőseget, méltó elismerés illeti fáradozásaiért. — **Az oláh izgatok.** A memorandum-perben elítelt oláh izgatoknak a király e hó 16-án meg kegyelmezett. A kegyelmet nyert államfogylok azonnal föltételes szabadságra bocsátották. A szegedi államfogyházból: Lukács László, Caroján és Batiu államfogylok. A váci államfogyházból pedig: dr. Barczianu, dr. Mihály Domide, Comsa, Juczin, Veliszin és Palita Rubén államfogylok. — **A helybeli gazda ifjak** f. hó 29-én, a Deutsh féle kávéház termében ujoncz-bálat rendeznek. — **Zsidó ujév** alkalmával Büchler Márton rabbi nagyhatású beszédet mondott a *recepczióról*, mely méltán keltett nagy feltűnést. — **Szüreti mulatság.** A városi népkörben városunk mindkét nembeli ifjuság e hó 29-én tánczszal egybekötött szüreti mulatságot rendez. — **Dalárda.** Városunk iparos ifjusága nagyszabású mozgalmat indított kebelében aziránt, hogy az iparos-dalárda, mely már régebb idő óta nem működik, újból megkezdje működését.

Irodalom.

A **»Magyar Hirlap«**, melynek főszerkesztője Horváth Gyula és felelős szerkesztője Fenyő Sándor, immár ötödik évfolyamát fejezi be s ez alatt az aránylag rövid idő alatt oly páratlan sikert ért el, annyira megtalálta az utat az intelligens nagy közönség szívéhez s elméjéhez, hogy ebben a tekintetben első helyen áll ma a sajtó orgánumai közt A Magyar Hirlap igazságszeretettel a részrehajlatlanságával vívta ki a nyilvánosság előtt azt a kiváló pozíciót a melyben már évek óta folyvást erősödik. Politikai kérdésekben mindig nyílt és félreérthetetlen a színvallása s egyedül a közérdek az, a melyet híven és lankadatlanul szolgál. Pártok nem kötik, azok egyikének sincs alárendelve. Függetlenül bírálja egy a kormány, mint az ellenzék minden akcióját s politikai kapacitások tollából eredő cikkeivel épp oly szívesen segít bármely pártot is a közügyre néve üdvös céljaiban, a mely kellehetetlen ellenfélle válik ott, a hol a nagy közönségnek, az egész nemzetnek a vitális érdekeit, a liberális-műst és a demokráciát kell megvédenie. S ehhez arányos minden része a »Magyar Hirlap«-nak, Hírszolgálatára gyors és pontos; épp oly kimerítő, mint a mely hiteles. De botrányt nem hajhász s a magánéletnek a nyilvánosság elé semmiképp sem tartozó titkait tiszteletben tartja. A »Magyar Hirlap«-nak ez a gentlemanike eljárása egyik erőssége, a mi az uri művelt közönség rokonszenvét számára min-

denkor biztosítja. A Magyar Hirlap emellett egész gárdájával rendelkezik a legkiválóbb tárczairóknak, a minők: Ambrus Zoltán, Bársony István, Bród-Sándor, Benedek Elek, Ignótus, Tóth Béla, Márkus Miksa, Heltai Jenő Gárdonyi Géza, Kürthy Emil, Somaházy István, a kik mindnyájan csakis a Magyar Hirlapnak írják cikkeiket. S ezek a cikkek a legújabb magyar litteratura igaz gyöngyei. Mindezenkívül a Magyar Hirlap folyvást a legnagyobb előzékeuységgel van egyebekben is a nagy közönség iránt, mert a-mig egyrészt minden kérdésben ziven ad teljesen díjtalanul felvilágosítást és tanácsot »Szerkesztői üzenetek« című rovatában, másrészt oly kedvezményekben részesíti előfizetőit, a minő lesz például újabban is a »Millennium-Album«, ez a remek kivitelű, gyönyörűen illusztrált irodalmi díszmű a minővel eddig nem lepte meg magyar lap az ő állandó közönségét. A »Millennium Album«-ot minden régi és új előfizetőnek megküldi a Magyar Hirlap. A Magyar Hirlap előfizetési ára egész évre: 14 fr., félévre: 7 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr, egy hóra: 1 frt 20 kr. Kedvezményes áron kapják az előfizetők a »Kis Világ« című gyönyörűen illusztrált gyermek-újságot: negyedévenként csak 50 krért és az »Évszak« című gazdag tartalmu divatlapot negyedévenként 65 krért. Az előfizetési pénzek a Magyar Hirlap kiadóhivatalába küldendők József-körút 47-ik szám alá. Előfizetni bármely naptól kezdve lehet a Magyar Hirlapra.

»Az 1848-48-iki magyar szabadságharc története« című nagy munkából most jelent meg a 44. füzet, a melyben Gracza György a trónváltozást mondja el igen érdekesen, számos új adat felhasználásával. A füzet egykoru képei a következők: Masz Dániel ezredes hadi lobogója, Ottinger Ferencz osztrák tábornok, Charivári melyik az osztrák és melyik a magyar? Részlet az ázsiai ütközetből Blomberg Frigyes osztrák tábornok, honvéd-gyalogság hadi lobogója, honvéd-vadászok hadi löportartója Trónváltozás 1848. decz. 2-án. Az aradi vár átadása 1849. jul. 1-én. Herczeg Lichtenstein Ferencz osztrák lovassági tábornok.

Szerkesztői üzenetek.

R. I. urhölgy Cegléd. Meg kaptuk. Térszűke miatt azonban, csak jövő számunk hozza. Legközelebb levél megy. Szívvelyes üdvözléssel.

Cz. S. Szeged. Jövő hó 22-én. A küldeményt azonban előbb várjuk.

NYILTTÉR*)

Foulard-selymeket 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 55 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal stb. postaber és vámmmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordulóval HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba csimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

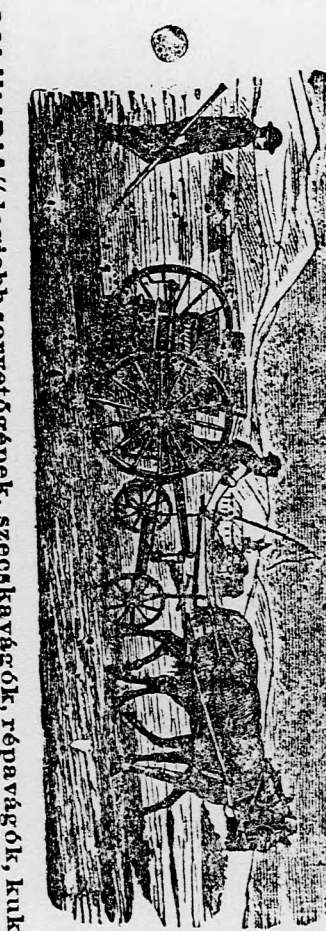
*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk

»COLUMBIA« a legjobb sorvetőgépek, szecskrávágyók, répa-vágók, kukorica-mozdoló, daráló, bűz-malmok.

Egytelmes acél-ékek
és minden egyéb

2 és 3 vasú ékek
gazdasági gépek.

Részletes ábrák és katasztrák ingyen és bérmentve küldetnek.

Locomobile és gőzcsepplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerőig, továbbá jármű-kocsik, kazalók, és aratógépek, doronok, szénagyújtók.

Clayton & Shuttleworth
Vasú-körút
63. sz.
Budapest

megőrzésű gépjárműk
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

A
Nógrád-vármegyei
h. é. vasut építéséhez
Balassa-Gyarmatra

FÖLDMUNKÁSOK

kerestetnek.

AJÁNLATOK AZ ÉPÍTÉSI
VÁLLATHOZ
BALASA-GYARMATRA.

Olcsó tégla.

Elsőrendű, fagymentes viharok el-
lentálló szabadalmazott fedélce-
rúp továbbá járda tégla gya-
log és kocsutak burkolására, építke-
zési és fagymentes alapozási tégla,
géppelvert tégla négy- és 6
sarkos padolat tégla, stb. a legkitü-
nőbb minőségben igen jutányos árban
kapható:

Uj. Zsoldos Ferencz,

téglagyárában

13-8

Szentesen.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

BANK JELZÁLOG KÖLCSÖN (K)

BUDAPEST KEREPESI-UT 65., 2. EM. 24.

40 évi 5½ százalékos 50 évi 5 százalékos törlesztéses kölcsön
földbirtokra vidéki házakra és telkekre. —
Malmokra és gyárakra 32 évre 6 százalékos amortisa-
ció utján;

HAZAKRA ÉPÍTÉSI KÖLCSÖN

50 százalék a megkezdésnél, 50 százalék a teljes felépítés után
6 százalék mellett. — **10000 forintig** való ¼ évi tör-
lesztéses 6 és 7 százalékos személy hitelek pontos lebonyolítása.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

BANK JELZÁLOG KÖLCSÖN (K)

Budapest, Kerepesi-ut 65. sz. II. emelet 24.

Párisi

Gyönyörű
fény-nyomatu szines
képek.

Egyszerű öltöze-
tek párisi ízléssel.

Legujabb
kézimunkák.

Takarékosság
ízlés mellett.

Előfizetési árak:

csak

Párisi Divat

egy évre . . . . . 8 frt,
fél évre . . . . . 4 frt,
negyed évre . . . . . 2 frt.

Legszébb magyar divatlap.

Divat

Szabásrajzok,
kézimunkák,
illusztrált regények

Báli, menyasszo-
nyi öltözetek
párisi ízléssel.

Angol costume-ök.

Kimerítő
magyarázat.

Előfizetési árak:

Párisi Divat a Pesti Hirlap-pal

együtt

egy évre . . . . . 18 frt,
fél évre . . . . . 9 frt,
negyed évre . . . . . 4.50.

Mutatványszámokkal szolgál a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala váci-körut 78.

MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANK, BUDAPEST.

Alaptőke 25 millió korona.

Kelt *Budapest*en, 1895. szeptember havában.

T. CZ.

Az aratási és cséplési munkálatok befejeztével immár folyamatban lévő új idény alkalmából bátrak vagyunk terményeink **bizományképeni** eladását illetőleg legkészségesebb szolgálatainkat felajánlani.

Hogy mennyire fontos tényező úgy a termelő gazdaközönségre, valamint a kereskedőre nézve az, hogy mily árban adja el és értékesíti terményeit, azt e helyütt bizonyítanunk sem kell. De kétszeresen fontosá válik ezen kérdés ma, hol a hatalmas kültermeléssel folytatott nehéz verseny, mezőgazdaságunk és kereskedelmünk kedvezőtlen helyzete meg a néhány év óta tartó sajnálatos árviszonyok parancsolólag szükségessé teszik, hogy azon piacok kerestessenek fel és azon időpont várassék be, a hol és a mikor a termény legelőnyesebben értékesíthető.

Ezen a termelő gazdaközönség és a gabona üzlettel foglalkozó kereskedők érdekeinek előmozdítására irányuló célú tüzte ki magának intézetünk **áru-osztalya** életbeléptetése óta és hogy kitűnő összeköttetései folytán sikerült is azt elérnie, bizonyítja azon tény, hogy hazánk termelő gazdaközönsége, nagy- és kisbirtokosok és gazdasági szövetkezetek, valamint a gabonakereskedők egyaránt sűrűn és évről-évre hiven veszik igénybe szolgálatainkat.

Számon tartva azon manapság már általánosan elismert tény, hogy úgy a kereskedelem, mint a földművelés nem nélkülözheti az **olcsó hitelt**, és megfelelő az ebbeli követelményeknek, az általunk bizományképen eladandó terményekre **előlegekkel** is szolgálunk jutányos kamatláb mellett, mely kedvezmény ugyan csak évről-évre növekvő arányban vétetik igénybe.

A midőn bátrak vagyunk becses megbízásait tisztelettel kikérni, teszszük azt azon meggyőződésben, hogy a kötendő üzleti viszonyból származó eredmény ki fogja érdemelni teljes megalégedését.

Ha szolgálatainkat igénybe méltóztatik venni, arra kérnök, sziveskednék az eladandó szemes terményből nagyobb **mustrát** küldeni, mert az eladást „ab rakodó állomás” vagy pedig „ab Budapest” eszközöljük, a szerint, a mint az előnyösebb értékesítés kívánja.

Szolgálunk az áru elszállításához szükséges **üres zsákokkal** tetszés szerinti mennyiségben mérsékelt kölcsöndij mellett.

Oly esetekben, midőn a felszállított gabona nem azonnali eladásra, hanem **beraktározásra** van szánva, rendelkezésre állanak fővárosi **kőraktáraink** jutányos díjszabás mellett.

Foglalkozunk továbbá **határidő-gabona és termények vételére és eladására** szóló megbízások keresztülvitelével mérsékelt jutalék felszámítása mellett.

Minden megkívánható szó- vagy írásbeli felvilágosítással mindig teljes készséggel szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

MAGYAR LESZÁMITOLÓ- ÉS PÉNZVÁLTÓ-BANK ÁRU-OSZTALY.

Az áruk küldésénél a következő czimek használandók:

a) oly áruknál, mely **azonnali eladásra** vannak szánva:

A magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank-nak

BUDAPEST,
DUNAPART.

b) oly áruknál, melynek **eladása későbbi időnek** legyen fenntartva illetve **beraktározásra** vannak szánva:

Magyar leszámítoló és pénzváltó-bank **kőraktárai**

BUDAPEST,

Magyar kir. államvasut dunaparti teherpályaudvar kirendeltsége
Magyar kir. államvasutak.

AZ ÁLLAMILAG

ENGEDÉLYEZETT

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

HUZÁS 1895. OKTÓBER 16-19-ig.

	korona	korona
1 nyeremény á	80000	80000
1 " "	60000	60000
1 " "	40000	40000
1 " "	30000	30000
1 " "	20000	20000
1 " "	15000	15000
1 " "	10000	10000
2 " "	8000	16000
8 " "	4000	32000
10 " "	2000	20000
13 " "	1000	13000
100 " "	400	40000
860 " "	200	172000
9000 " "	80	720000
10000 nyeremény összesen		1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100,000 sorsjegy

31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizettetnek ki. A huzások államfelügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGKEDVEZŐBB ESETBEN:

1.000.000

KORONA.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályu nyeremények.

HUZÁS 1895. DECEMBER 6-14 ig.

	korona	korona
1 jutalom	600000	600000
1 " "	400000	400000
1 " "	200000	200000
1 " "	100000	100000
1 " "	50000	50000
2 " "	20000	40000
2 " "	15000	30000
4 " "	10000	40000
10 " "	8000	80000
27 " "	6000	162000
100 " "	2000	200000
200 " "	1000	200000
1150 " "	200	230000
20000 " "	100	2000000
21499 nyer. s jutalom		4332000

E 49 nyeremény közül az utóljára kihuzott kapja a 600000 korona díjat.

Az első osztályu sorsjegyek arai:

$\frac{1}{11}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvénye) sorsjegyek arai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. sz.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sürgőnyezim: MAGYARLOTTÓ. — Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

ELSŐ ÁLLAMILAG

ENGEDÉLYEZETT

Magyar osztálysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorsjegy,

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

ÖT MILLIÓ 600,000 KORONA ÖSSZÉRTEK BEN

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

EGY MILLIÓ KORONA.

ELSŐ HUZÁS 1895. OKTÓBER 16-19-ig BUDABESTEN.

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére $\frac{1}{40}$ $\frac{1}{20}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ korona.eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzáson érvényesek $\frac{1}{80}$ $\frac{1}{40}$ $\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztály nyereménnyel kihuzatnak, egyszersmint a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnek.

HEINTZE KÁROLY

 fő-elárusító, **BUDAPEST, Szervita-tér 3.**

Check-Conto Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny czim: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottogyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítatnak.